

244. Bijbelstudie over HET DAL VAN JOSAFAT - LEMBAH YOSAFAT EMEQ Y'HOSHAFAT

עמק יהושפט

Deel 4: De eindafrekening

In deel 3 van deze studiereeks over het dal van G'ds oordeel over de vijanden van Israël gingen we G'ds specifieke aanklachten tegen de huidige of toekomstige bewoners van Tyrus, Sidon en Filistea en Zijn straf voor hun daden in de verzen 4 t/m 8 nader bestuderen. Vanaf vers 9 gaat de profeet Joël weer verder met alle overige volken, die de Eeuwige naar het Dal van Josafat zal afvoeren om hen daar te berechten:

לואל Yo'el [Joël] 4, in oudere vertalingen hoofdstuk 3:

Vers 9:

- NBG: *"Roept dit uit onder de volken: Heiligt de oorlog, doet de helden opstaan; dat alle krijgslieden aantreden, oprukken!"*
- NBV: *"Roep de volken op: Bereid je voor op de strijd, laat je helden aantreden, laat je strijders nu ten strijde trekken!"*
- HB: *"Kondig dit wijd en zijd aan: maak u klaar voor de oorlog! Laten de beste soldaten aantreden en mobiliseer het leger!"*
- HSV: *"Roep dit op onder de heidenvolken: Verklaar de oorlog! Wek de helden op! Laten zij aantreden en oprukken, alle strijdbare mannen!"*
- GNB: *"Vijanden van Mijn volk: Maak je maar klaar voor de oorlog, roep je officieren op, Laat je soldaten aantreden, ruk maar uit!"*
- BGT: *"De Heer zegt: Luister goed, volken! En maak je klaar om tegen Mij te vechten! Roep de legerleiders bij elkaar en laat alle soldaten komen!"*

Bahasa Indonesia: *"Kabarkanlah ini di antara bangsa bangsa, persiapkanlah suatu peperangan, bangunkanlah para pahlawan, akan mendekat dan akan maju semua prajurit perang!"*

Als de Dag van G'ds oordeel komt roept Hij, die door Zijn profeet spreekt, de heidenvolken op zich te verzamelen, zich voor te bereiden op een oorlog, nog één keer hun haat tegen G'ds land en volk en vooral tegen de heilige stad Jeruzalem uit te leven en ervoor te zorgen dat ze daarvoor al hun krachten bundelen. Vanwege hun grote aantal en brute kracht zullen ze denken dat het voor hen een makkie zou zijn om de overwinning te behalen, maar ze beseffen niet, dat dit tot hun eigen ondergang voert omdat ze in feite opgeroepen worden tot oorlog tegen G'd zelf, die hen uiteraard volledig zal vernietigen. Ook de profeet Micha heeft dit voorspeld: *"Veel volken zijn bij elkaar gekomen om Jeruzalem aan te vallen. Ze zeggen: Wat zou het mooi zijn als die stad verwoest was! Maar die volken begrijpen niet wat de Heer van plan is. Ze snappen niet dat Hij degene is die ze bij elkaar gebracht heeft. De Heer heeft ze verzameld, zodat Hij ze allemaal kan vernietigen! Inwoners van Jeruzalem, maak je klaar om de vijanden te verslaan! Want de Heer zal jullie zo sterk maken als een stier, als een stier met hoorns van ijzer en hoeven van brons. Dan zullen jullie de andere volken vernietigen!"* (מיכָה Micha 4:11-13, Bijbel in gewone Taal). **Bahasa Indonesia:** *"Dan sekarang banyak bangsa telah berkumpul melawan engkau, dengan mengatakan: Biarlah dia dicemarkan dan biarlah mata kita memandangi Sion. Namun mereka tidak mengetahui pikiran-pikiran Tuhan dan mereka juga tidak memahami nasihat-Nya. Sebab Dia telah mengumpulkan mereka ke dalam tempat pengirikan seperti berkas gandum. Bangkitlah dan iriklah, hai putri Sion! Sebab, Aku akan membuat tandukmu seperti besi dan Aku akan membuat kukumu seperti*

tembaga. Lalu engkau akan menghancurleburkan banyak bangsa. Dan Aku akan menyerahkan hasil jarahan mereka kepada Tuhan dan kekayaan mereka kepada Tuhan seluruh bumi!"

Toch niet alleen de Eeuwige roept de heidenvolken uitdagend op tot de laatste grote strijd, maar ook zijn tegenstander mobiliseert zijn troepen: *"Toen zag ik dat uit de bek van de draak, uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten tevoorschijn kwamen in de vorm van kikkers. Dat zijn demonische geesten die tekenen verrichten en eropuit gaan om alle koningen op aarde bijeen te brengen voor de strijd op de grote dag van de Almachtige G'd!"* (חִזְיֹון Chizayon [Openbaring] 16:13-14, NBV). Bijbel in gewone Taal: *"Ze riepen hen bij elkaar voor de strijd. Deze strijd zal gevoerd worden op de dag dat de machtige G'd oordeelt over de mensen!"* **Bahasa Indonesia:** *"Dan aku melihat dari mulut naga dan dari mulut binatang buas dan dari mulut nabi palsu itu tiga roh najis serupa katak, agar pergi kepada raja-raja bumi dan seluruh bumi yang didiami untuk mengumpulkan mereka ke dalam peperangan hari itu, hari besar Elohim Penguasa Semesta, karena mereka adalah roh-roh setan yang mengadakan tanda-tanda!"*

Deze oproep tot de strijd zien we ook weer terug in de profetie van Jesaja: *"Roep op tot de strijd, volken, beef van angst! Luister, volken van de verste hoeken van de aarde. Gord je wapens aan en beef van angst, ja, gord je wapens aan en beef van angst! Smeed een plan - het zal verijdeld worden; sluit een verbond - het zal nergens toe leiden. Want G'd is met ons!"* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 8:9-10, NBV). Groot Nieuws Bijbel: *"Volken der aarde, roep maar: Ten aanval! Eens zal angst jullie overvallen! Mensen, waar ook ter wereld, luister! Bereid je maar voor op de oorlog, tref maar voorbereidingen, eens zal angst jullie overvallen, panische angst! Maak maar plannen, ze worden verijdeld; sluit maar overeenkomsten, ze halen toch niets uit, want G'd is met ons!"* **Bahasa Indonesia:** *"Bersekutulah hai bangsa-bangsa, dan berpencarlah, dan dengarkanlah hai semua negeri yang jauh-jauh, berikat-pingganglah dan berpencarlah, berikatpingganglah dan berpencarlah! Rencanakanlah sebuah rencana, dan itu akan buyar, ucapkanlah sepatah kata, dan itu tidak akan tegak, karena Elohim ada beserta kita!"*

Aldus daagt de G'd van Israël de machten van de duisternis en hun aardse handlangers uit tot de laatste grote strijd tegen Hem en Zijn Gezalfde: *"Waarom gaan de volken tekeer? Ze smeden plannen die toch niet zullen slagen. De koningen van de aarde maken zich klaar voor de strijd. Ze sluiten zich bij elkaar aan en komen in opstand tegen de Heer en tegen de Man die Hij tot Koning heeft gezalfd. Ze zeggen: We willen niet dat zij over ons heersen! We willen niet dat zij ons vertellen wat wel en niet mag! G'd in de hemel trekt zich niets van hun plannen aan. De Heer lacht om hen! Dan spreekt Hij woedend tegen hen! Als ze zien hoe kwaad Hij is worden ze doodsbang!"* (תהלים Tehilim [Psalmen] 2:1-5, BasisBijbel). **Bahasa Indonesia:** *"Mengapa bangsa-bangsa menjadi garang dan rakyat mereka-reka kesia-siaan? Raja-raja di bumi mempersiapkan diri dan para penguasa telah dihipunkan bersama untuk menentang Tuhan dan menentang yang diurapi-Nya: Marilah kita memutuskan belenggu belenggu mereka dan mencampakkan tali-tali mereka dari kita! Dia yang bersemayam di surga akan tertawa; Tuhan akan mengolok-olok mereka. Lalu Dia akan berkata kepada mereka dalam murka-Nya dan menggentarkan mereka dalam amarah-Nya!"* De reactie van de Eeuwige is huiveringwekkend! Eerst lacht Hij ze uit, maar dan wordt Hij zo boos en toornig dat zij in angst voor Hem ineenskrimpen! G'd heeft heel veel geduld en geeft keer op keer weer nieuwe kansen omdat Hij de mensen in hun zwakte en onvolmaaktheid best wel tegemoet wil komen. Maar als mensen bewust weigeren zich aan Hem te onderwerpen, aan Hem niet dienstbaar willen zijn en Zijn land en volk, Zijn oogappel, aantasten dan raakt Zijn geduld wel op en dan raast Zijn g'ddelijke toorn over hen, want dat is zelfs voor onze liefdevolle en vergevingsgezinde G'd volstrekt onaanvaardbaar!

Vers 10:

NBG: *"Smeedt uw ploegscharen tot zwaarden en uw snoeimessen tot speren; de zwakke zegge: Ik ben een held!"*

NBV: *"Smeedt je ploegijzers maar om tot zwaarden en je snoeimessen tot speren; en laat de zwakke zich een held betonen!"*

- BGT: *"Zelfs zwakke mannen moeten meedoen aan de oorlog. Laat het gereedschap waarmee jullie op het land werken, smelten in het vuur. En maak er wapens van!"*
- GNB: *Smeed je ploegijzers om tot zwaarden, je snoeimessen tot speren. Maak je maar sterk, zwakkelingen!"*
- BB: *"Smeed de ploegen en snoeischaren om tot zwaarden en speren! Laten ook zwakke mensen zichzelf moed inspreken en zeggen: Ik ben een held!"*

Bahasa Indonesia: *"Tempalah mata bajakmu menjadi pedang, dan pisau pangkasmu menjadi tombak, biarlah yang lemah mengatakan: Aku kuat!"*

In dit vers worden de heidenvolken opgeroepen om zich tot de tanden te bewapenen, dat ze ervoor moeten zorgen dat ze bij hun aanval geen gebrek aan wapens zullen hebben en zelfs het metaal van al hun gereedschappen zoals ploegscharen en snoeimessen daarvoor moeten omsmelten. De beeldende taal, die de profeet Joël hiervoor gebruikt, staat in schril contrast met soortgelijke beelden elders, want dat de legers van de vijandige naties zich zodanig voor deze laatste oorlog moeten bewapenen is precies het tegenovergestelde van wat G'd zegt dat er gebeuren zal nadat deze oorlog is beëindigd: *"Hij zal rechtspreken tussen de volken, over machtige naties een oordeel vellen! Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk, geen mens zal meer weten wat oorlog is!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 2:4 en מִיכָה Micha 4:3, NBV). **Bahasa Indonesia:** *"Dan Dia akan menghakimi di antara bangsa-bangsa, dan akan menegur banyak orang, dan mereka akan menempa pedang-pedangnya menjadi mata bajak, dan tombak menjadi alat pangkas, bangsa tidak mengangkat pedang atas bangsa, ataupun mereka tidak akan belajar perang lagi!"* Maar zover is het helaas nog niet, want in Joël 3:10 is het vooralsnog andersom en niemand zal zich verontschuldigen met ongeschiktheid tot het dragen van wapens. Zelfs de zwakkelingen zullen zich laten meeslepen door het enthousiasme van de oorlogsretoriek en hun diep gewortelde Jodenhaat!

Vers 11:

- NBG: *"Maakt u op en komt, alle volken van rondom, en verzamelt u! Doe, o Here, Uw helden daarheen afdalen!"*
- NBV: *"Haast je, volken rondom, verzamel je! O Heer, zend dan Uw legermacht daarheen!"*
- HB: *"Maak u klaar en verzamel u, alle omringende volken. Ja, Here, laat nú Uw dappere strijders daarheen afdalen!"*
- GNB: *"Volken, kom je melden, verzamel je in het Josafatdal. Heer, laat Uw leger daarheen oprukken!"*
- BGT: *"Iedereen moet nu naar het Oordeelsdal komen! Dan stuur Ik Mijn leger op u af!"*

Bahasa Indonesia: *"Cepatlah dan datanglah, hai semua bangsa di sekeliling dan yang telah dikumpulkan di sana. Ya Tuhan, bawalah turun para pahlawan-Mu!"*

In het eerste deel van dit vers worden alle volken van rondom Israël wederom opgeroepen, zich te verzamelen voor een laatste, gecoördineerde aanval op de heilige stad vanuit het oosten. In het tweede deel van het vers roept de profeet daarentegen de Eeuwige op, om Zijn legermacht op hen af te sturen. In de Hebreeuwse grondtekst staan hier de woorden נָחַת nachat, dat "neerkomen", "naar beneden komen", "afdalen" betekent, en גִּבּוֹרֵיךָ giboreicha: Uw sterke helden! De profeet verzoekt dus letterlijk, dat de Eeuwige Zijn sterke helden moet laten afdalen, dus dat Hij ze vanuit de hemel naar beneden moet laten komen. Uit תהלים Tehilim [Psalmen] 103:20-21 blijkt namelijk, dat met *"Zijn sterke helden"* de engelen bedoeld zijn: *"Loof de Heere, u, Zijn engelen, sterke helden, die Zijn woord uitvoeren, gehoorzaam aan het woord dat Hij spreekt. Loof de Heere, al Zijn legermachten, dienaren van Hem, die Zijn welbehagen doen!"* (Herziene Statenvertaling). Het Boek: *"Laten de engelen de Here*

loven en prijzen. Zij zijn sterke helden die Zijn woord uitvoeren en luisteren naar Zijn stem. Laten alle hemelse legers de Here prijzen. Zij zijn de dienaren die Zijn wil uitvoeren!" **Bahasa Indonesia:** "Berkatilah Tuhan, hai para malaikat dan pahlawan pahlawan perkasa-Nya; yang melakukan firman-Nya untuk mendengarkan suara firman-Nya. Berkatilah Tuhan, hai semua bala tentara-Nya, hai para pelayan-Nya yang melakukan kehendak-Nya!"

Dit laat duidelijk zien, dat deze laatste grote veldslag niet alleen door menselijke legers zal worden uitgevochten, maar ook door bovennatuurlijke strijders, die onzichtbaar zijn voor het menselijke oog. Terwijl de Antichrist naast zijn menselijke strijdkrachten ook zijn demonische legers in het veld brengt, zal de G'd van Israël naast de IDF ook Zijn hemelse legermachten laten optrekken om de heilige stad te verdedigen, aangevoerd door Yeshua haMashiach. De apostel Yochanan [Johannes] mocht dit tafereel aanschouwen in een visioen, die hij als volgt heeft beschreven: "Ik zag de hemel opengaan en er kwam een wit paard tevoorschijn. De Ruiter op dat paard wordt 'Trouw' en 'Vol Waarheid' genoemd. Hij oordeelt en strijdt op een rechtvaardige manier. [...] En de hemelse legers, gekleed in schone, witte, linnen kleren, volgden Hem op witte paarden. [...] Toen zag ik het beest en de koningen van de aarde. Zij en hun legers waren bij elkaar gekomen om te strijden tegen de Ruiter op het witte paard en Zijn leger!" (חזיון Chizayon [Openbaring] 19:11, 14 en 19). **Bahasa Indonesia:** "Dan aku melihat surga yang terbuka, dan lihatlah, seekor kuda putih dan Dia yang duduk di atasnya yang disebut Setia dan Benar, dan Dia menghakimi dan berperang dalam kebenaran. [...] Dan bala tentara di surga mengikuti Dia di atas kuda-kuda putih dengan mengenakan linen halus yang putih dan bersih. [...] Dan aku melihat binatang buas itu dan para raja di bumi dan bala tentara mereka yang dikumpulkan untuk melakukan peperangan dengan Dia yang duduk di atas kuda itu dan dengan tentara-Nya!"

Ook Sha'ul [Paulus] beschrijft deze toekomstige gebeurtenis in zijn tweede brief aan de gelovigen in Thessalonica: "Dat zal gebeuren op de dag dat de Heer Jezus [Yeshua] terugkomt uit de hemel. Hij komt met Zijn leger van engelen, en met een groot vuur. Dan zal Hij de mensen straffen die G'd niet kennen en het goede nieuws over onze Heer Jezus [Yeshua] niet willen geloven!" (2 Thessalonicenzen 1:7-8, Bijbel in gewone Taal). **Bahasa Indonesia:** "Dan bagi kamu yang tertindas ada kelegaan bersama kami, yaitu dalam penyingkapan Tuhan Yesus [Yeshua] dari surga bersama para malaikat-Nya yang dahsyat dengan kobaran api, untuk menimpakan pembalasan kepada mereka yang tidak mengenal dan kepada mereka yang tidak menaati injil Tuhan kita Yesus Kristus [Yeshua haMashiach]!" Zelfs koning David wees in תהלים Tehilim [Psalmen] 110:5-6 reeds op deze laatste strijd: "De Here is aan Uw rechterzijde en verlaat U niet. Op de dag van Zijn toorn vernietigt Hij de koningen van deze aarde. Hij spreekt het vonnis over de ongelovigen uit en de lijen stapelen zich op. Hij vernietigt hen, waar zij ook zijn!" (Het Boek). **Bahasa Indonesia:** "Tuhan yang ada di sebelah kanan-Mu menghantam raja-raja pada hari murka-Nya. Dia akan melakukan penghukuman di antara bangsa-bangsa, Dia menggenapkannya dengan mayatmayat, Dia menghantam pemimpin atas beberapa negeri!"

Vers 12:

- NBG: "Laat de volken opstaan en oprukken naar het Dal van Josafat, want daar zal Ik zitten om alle volken van rondom te richten!"
- NBV: "Laat de volken aantreden, laat ze optrekken naar de Vallei van Josafat; daar zal Ik Mijn oordeel over hen vellen!"
- WV: "Laten de heidenvolken opgewekt worden en oprukken naar het Dal van Josafat, want daar zal Ik zitten om te berechten alle heidenvolken van rondom!"
- HB: "Laten de volken zich verzamelen in het Dal waar de Here oordeelt, want daar zal Ik zitten om hen allemaal te vonnissen!"
- BGT: "Kom hierheen, volken. Kom naar het Oordeelsdal. Daar ben Ik om jullie allemaal te straffen!"

Bahasa Indonesia: "Biarlah bangsa-bangsa bangkit dan datang ke lembah Yosafat, karena di sana Aku akan duduk untuk menghakimi segala bangsa dari segenap penjuru!"

In dit vers wordt het Dal van Josafat, in het Hebreeuws עמק יהושפט Emeq Y'hoshafat, voor de tweede keer bij naam genoemd als de plaats waar de heidenvolken berecht zullen worden. HaShem, de Opperste Rechter, zit hen daar op te wachten om degenen die de strijd overleefd hebben, te vonnissen zoals Jesaja schrijft: *“De Heer bereidt Zijn rechtsgeding voor, Hij staat klaar om over volken vonnis te wijzen!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 3:13, NBV). NBG: *“De Here maakt Zich gereed om Zijn rechtsgeding te voeren en Hij staat klaar om volken te richten!”* **Bahasa Indonesia:** *“Tuhan berdiri untuk berjuang, dan berdiri untuk menghakimi umat!”* Dit is een duidelijke verwijzing naar het oordeel over de volken bij de wederkomst van Yeshua.

De heidenen worden opgeroepen om op te trekken naar het Dal van Josafat, om daar hun vonnis te horen: *“Volken van de aarde, kom allemaal hierheen en luister goed! Alle bewoners van de aarde moeten luisteren! Want de Heer is woedend op jullie, Hij is kwaad op al jullie legers. Hij zal die legers allemaal vernietigen! En de doden zullen op het veld blijven liggen, ze worden niet begraven. Hun lichamen zullen weggroten, de stank is vreselijk. Het bloed zal van de bergen stromen!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 34:1-3, Bijbel in gewone Taal). BasisBijbel: *“Volken, kom dichterbij om te luisteren naar wat ik zeg. Landen, let op! Laat de hele aarde goed naar me luisteren! De Heer is woedend op de volken en op hun legers. Hij heeft besloten al die legers te vernietigen en af te slachten! Overal in het rond zullen de doden liggen. De stank van hun lijken zal opstijgen. De bergen zullen druipen van het bloed!”* **Bahasa Indonesia:** *“Hai bangsa-bangsa, mendekatlah untuk mendengar, dan umat, perhatikanlah! Biarlah bumi dan segala isinya mendengar, dunia dan segala hasilnya. Sebab murka Tuhan ada di atas bangsa-bangsa, dan kemarahan-Nya di atas semua tentara mereka; Dia menghancurkan mereka, Dia memberikan mereka kepada para pembantai. Dan pembunuh-pembunuh mereka akan dilemparkan ke luar, dan bau busuk dari bangkai-bangkai mereka akan menyebarkan, dan gunung-gunung akan dibanjiri dengan darah mereka!”*

Hier zien we de Eeuwige op Zijn rechterstoel zitten zoals Joël in vers 2 had aangekondigd om met de heidenvolken een bloedige gerichtsdag te houden, vanwege al hun slechtheid en al hun wreedheden tegen Zijn uitverkoren volk dat zij over de hele wereld hebben verstrooid en al hun aanvallen op Zijn land Israël, dat zij in stukken hebben verdeeld. De uitdaging in vers 9 wordt hier in vers 12 veranderd in een dagvaarding. Het is niet meer: *“Kom maar op, als je durft!”*, maar: *“Je moet komen, of je wilt of niet!”*, want er is geen ontkomen aan G'ds oordeel en de daaraan voorafgaande bloedige massale slachtpartij.

Vers 13a:

NBG: *“Slaat de sikkel erin, want de oogst is rijp!”*

NBV: *“Sla de sikkel erin, het is tijd om te oogsten!”*

HB: *“Sla de sikkel er nu in, want het is tijd om te oogsten!”*

Bahasa Indonesia: *“Ayunkanlah sabit, karena tuaian telah matang!”*

De beeldspraak, die in dit vers gebruikt wordt, zien we ook in חִזְיוֹן Chizayon [Openbaring] 14:14-16 weer terug: *“En ik zag en zie, een witte wolk, en op de wolk iemand gezeten als eens mensen Zoon met een gouden kroon op Zijn hoofd en een scherpe sikkel in Zijn hand. En een andere engel kwam uit de tempel en riep met luider stem tot Hem, die op de wolk gezeten was: Zend Uw sikkel uit en maai, want de ure om te maaien is gekomen, want de oogst der aarde is geheel rijp geworden. En Hij, die op de wolk gezeten was, zond Zijn sikkel uit op de aarde, en de aarde werd gemaaid!”* (NBG). **Bahasa Indonesia:** *“Dan aku melihat, dan lihatlah, suatu awan putih dan di atas awan itu ada yang duduk, yang serupa Anak Manusia yang mempunyai mahkota emas di kepala-Nya dan sabit tajam di tangan-Nya. Dan malaikat lain keluar dari tempat kudus seraya berteriak dengan suara nyaring kepada Dia yang duduk di atas awan itu: Ayunkanlah sabit-Mu dan tuailah, karena waktu-Mu telah tiba untuk menuai sebab tuaian di bumi sudah matang. Dan Dia yang duduk di atas awan itu mengayunkan sabit-Nya ke bumi, dan bumi dituainya!”*

Bij de oogst wordt het rijpe koren door de maaiers afgesneden en het onkruid met scherpe sikkels verwijderd en in het vuur gegooit. De maaiers met de sikkels zijn de engelen. Yeshua

heeft deze gelijkenis uitgelegd: “De akker is de wereld; het goede zaad, dat zijn de kinderen van het Koninkrijk; het onkruid zijn de kinderen van de boze; de vijand, die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogst is de voleinding der wereld; de maaiers zijn de engelen. Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voleinding der wereld. De Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geween zijn en het tandengeknars!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 13:38-42, NBG). **Bahasa Indonesia:** “Dan ladang itu ialah dunia ini, dan benih yang baik itu adalah anak-anak kerajaan, tetapi lalang itu adalah anak-anak si jahat; dan musuh yang menaburkannya adalah si iblis, dan masa penuaian ialah kesudahan zaman, dan para penuai adalah para malaikat. Oleh karena itu sebagaimana lalang itu dikumpulkan dan dibakar dengan api, demikianlah akan terjadi pada kesudahan zaman ini. Anak Manusia akan mengutus para malaikat-Nya dan mereka akan mengumpulkan dari kerajaan-Nya semua sandungan dan mereka yang melakukan kedurhakaan. Dan mereka akan melemparkannya ke dalam tungku api, di sana akan ada tangis dan kertak gigi!”

Yochanan [Johannes] gaat verder met de beschrijving van zijn visioen: “Er kwam een andere engel uit de hemelse tempel, die ook zo’n scherpe sikkel had. Bij het altaar vandaan kwam weer een andere engel, degene die zeggenschap heeft over het vuur. Hij riep de engel met de scherpe sikkel luid toe: Laat je scherpe sikkel komen om de druiven te oogsten in de wijngaard op de aarde, want de druiven zijn rijp! Toen wierp de engel zijn sikkel op de aarde, en hij oogstte de druiven in de wijngaard op de aarde en gooide ze in de grote perskuip van G’d’s woede!” (חזיון Chizayon [Openbaring] 14:17-19, NBV). **Bahasa Indonesia:** “Dan keluarlah malaikat lain dari tempat kudus yang di surga, sambil ia juga memegang sabit yang tajam. Juga keluarlah malaikat lain dari mezbah yang memiliki otoritas atas api. Dan dia memanggil dengan teriakan nyaring kepada yang memegang sabit tajam itu seraya berkata: Ayunkanlah sabitmu yang tajam itu dan kumpulkanlah tandan-tandan anggur dari bumi, karena anggurnya telah masak! Dan malaikat itu mengayunkan sabitnya ke bumi dan mengumpulkan anggur dari bumi, dan melemparkannya ke dalam pemerasan anggur amarah Elohim yang dahsyat!”

Vers 13b:

NBG: “Komt, treedt, want de perskuip is vol; de wijnbakken stromen over.
Want hun boosheid is groot!”

NBV: “Kom de wijnpers treden, de persbak is vol; de kuipen lopen over,
Zo talrijk zijn hun misdaden!”

GNB: “Misdadig zijn ze, zet de sikkel erin, het is tijd om te oogsten;
plet de druiven, de kuipen zijn vol, ze lopen over van al het kwaad!”

BB: “Snijd de druiventrossen af! Want de oogst is rijp. Pers de druiven uit!
Want de druivenpers zit vol en de bakken met druivensap stromen over.
Want deze volken hebben vreselijke dingen gedaan!”

BGT: “Ik zal jullie als rijpe druiven kapot trappen!
Want jullie hebben veel slechte dingen gedaan!”

HB: “Vooruit, trap de druiven plat in de perskuip, want hij is boordevol
en stroomt zelfs over van de g'ddeloosheid van die mensen!”

Bahasa Indonesia: “Mari, turunlah, karena tempat pemerasan telah penuh, bak-bak penampungan anggur telah melimpah, karena kejahatan mereka besar!”

Evenals Yo’el [Joël] vergelijkt ook Yochanan [Johannes] de g'ddeloze volken met druiven die rijp zijn voor de wijnpers: “En de wijnpersbak werd getreden buiten de stad, en er kwam bloed uit de wijnpersbak, tot aan de tomen van de paarden, zestienhonderd stadiën ver!” (חזיון Chizayon [Openbaring] 14:20, Herziene Statenvertaling). **Bahasa Indonesia:** “Dan pemerasan anggur itu diinjak injak di luar kota itu; dan darah mengalir dari pemerasan anggur itu sampai setinggi kekang kuda, sejauh seribu enam ratus stadia!” De vermelding, dat de rijpe druiven in de grote wijnpersbak van G’d’s toorn buiten de stad werden vertrapt

waarbij er een enorme stroom bloed uit kwam, duidt erop, dat de bloedige veldslag buiten Jeruzalem zal plaatsvinden.

Yeshua voltrekt persoonlijk het strafgericht over de vijanden van Zijn volk, daarbij niets en niemand sparend door hen als druiven in de wijnpersbak te vertrappen. Dit zag Yochanan zijn visioen: *“En Hij was bekleed met een in bloed gedoopt bovenkleed, en Zijn naam luidt: het Woord van G'd. [...] En Hij treedt de wijnpersbak van de wijn van de grimmige toorn van de almachtige G'd! Er stond op Zijn bovenkleed en op Zijn dij deze Naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren!”* (חִזְיֹון Chizayon [Openbaring] 19:13 en 15b-16, Herziene Statenvertaling). **Bahasa Indonesia:** *“Dan dengan mengenakan jubah yang telah dicelup dengan darah, dan Nama-Nya disebut: Firman Elohim. [...] Dan Dia akan memeras di pemerasan anggur, anggur amarah dan murka Elohim Penguasa Semesta. Dan Dia mempunyai sebuah Nama pada jubah dan pada pangkal paha-Nya yang tertulis: Raja para raja dan Tuhan para tuan!”*

De profeet Jesaja vraagt de Eeuwige: *“Hoe komen Uw kleren zo rood, als de kleren van iemand, die de wijnpers treedt? Ik heb de perskuip alleen getreden, geen van de volken hielp Mij daarbij. Ik trad hen in Mijn woede, vertrapte hen in Mijn toorn. Hun bloed bespatte Mijn kleren, al Mijn kleren werden besmeurd. Ik had besloten tot een dag van wraak, het jaar van vergelding was aangebroken. [...] Ik heb de volken in Mijn woede vertrappt, met Mijn toorn heb Ik hen dronken gevoerd. Hun bloed liet Ik op aarde neervloeien!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 63:2-4 en 6, NBV). **Bahasa Indonesia:** *“Mengapakah pakaianmu merah, dan bajumu seperti orang yang memeras di pemerasan anggur? Aku telah memeras di pemerasan anggur, dengan sendirian, dan tidak ada seorang pun dari bangsa-bangsa yang bersama dengan Aku. Dan Aku akan memerasnya dalam kemarahan-Ku dan menginjak-injaknya di dalam murka-Ku, dan darahnya memercik pada baju-Ku, dan mengotori semua pakaian-Ku. Sebab hari pembalasan ada di dalam hati-Ku, dan tahun penebusan-Ku telah datang!”*

Vers 14:

- NBG: *“Menigten, menigten in het Dal der Beslissing, want nabij is de dag des Heren in het Dal der Beslissing!”*
- BB: *“Er is een enorm grote menigte mensen in het Dal van Beslissing. Want de Heer is daar gekomen om over hen recht te spreken!”*
- BGT: *“Er zullen heel veel mensen in het Oordeelsdal zijn. Daar zal Ik beslissen wie Ik zal straffen. Want de dag dat Ik kom, is dichtbij!”*
- HB: *“Massa's mensen wachten in het dal op hun vonnis. Want de Dag van de Here komt eraan in het Dal van het Oordeel!”*
- NBV: *“Dichte drommen bijeen in de Vallei van het Oordeel! Nabij is de Dag van de Heer. Daar zal Hij oordelen!”*

Bahasa Indonesia: *“Banyak orang, banyak orang di lembah keputusan, karena hari Tuhan telah dekat di lembah-keputusan!”*

Yom HaShem, bij velen bekend als de Dag des Heren, zal de dag zijn, waarop over ieders eeuwige staat zal worden beslist in het Dal der Beslissing ofwel het Dal des Oordeels, dat eerst het Dal van Josafat werd genoemd. Ontelbare menigten zullen daar bijeenvergaderd worden, om hun beslissend vonnis te horen. De Dag des Heren wordt altijd genoemd als nabij om ons ervoor te waarschuwen en ons op te roepen om nu reeds de juiste beslissing voor ons eigen leven en ons eigen zielenheil te nemen. Wij moeten er altijd gereed voor zijn! In de verzen 11 en 12 van hoofdstuk 2 zegt de profeet Joël derhalve: *“De Dag van de Here zal een verschrikkelijke, huiveringwekkende dag zijn. Wie kan hem verdragen? Daarom zegt de Here: Kom nu bij Mij terug, nu kan het nog! Geef Mij heel uw hart. Kom met vasten, tranen en in rouw!”* (Het Boek). **Bahasa Indonesia:** *“Dan Tuhan mengumandangkan suara-Nya di hadapan pasukan-Nya, karena perkemahan-Nya sangat banyak, sebab yang melakukan firman-Nya itu kuat. Sebab dahsyat dan sangat menakutkan hari Tuhan itu, dan, siapakah yang dapat menahannya? Bahkan, sekarang jugalah, firman Tuhan, Berbaliklah kepada-Ku dengan sepuh hatimu dan dengan berpuasa, dan dengan menangis dan dengan meratap!”*

Vers 15:

NBG: *"De zon en de maan worden zwart en de sterren trekken haar glans in!"*
 WV: *"De zon en de maan verduisteren, de sterren verliezen hun licht!"*
 HB: *"De zon en de maan zullen worden verduisterd en de sterren zullen verbleken!"*
 BB: *"De zon is verduisterd. De maan schijnt niet meer. De sterren geven geen licht meer!"*

Bahasa Indonesia: *"Matahari dan bulan telah menjadi gelap, dan bintang-bintang telah menarik kembali cahayanya!"*

In hoofdstuk 2, vers 10 heeft de profeet dit ook reeds voorspeld als op die dag het ontelbaar grote internationale leger op de heilige stad afstormt en Yeshua met Zijn enorme hemelse troepenmacht eraan zal komen om Zijn volk te redden: *"De aarde beeft voor hun komst en de hemel trilt van angst. De zon en de maan worden verduisterd en de sterren verbleken!"* (Het Boek). NBV: *"Bij die aanblik beeft de aarde, siddert de hemel; zon en maan worden verduisterd, sterren doven hun glans!"* **Bahasa Indonesia:** *"Di hadapan mereka, bumi berguncang, langit bergetar, matahari dan bulan telah menjadi gelap, dan bintang-bintang telah menarik kembali cahayanya!"* Dit heeft ook Yeshua zelf voorspeld in zijn rede over de laatste dingen: *"Terstond na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar glans niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de machten der hemelen zullen wankelen!"* (מַתִּיתָיו Matit'yahu [Mattheüs] 24:29, NBG). **Bahasa Indonesia:** *"Dan segera sesudah kesukaran hari-hari itu, matahari akan dijadikan gelap dan bulan tidak akan memberi cahayanya dan bintang-bintang akan berjatuhan dari langit dan kuasa-kuasa langit akan diguncangkan!"*

Vers 16:

NBG: *"En de Here brult uit Sion en verheft Zijn stem uit Jeruzalem, zodat hemel en aarde beven. Maar de Here is een schuilplaats voor Zijn volk en een veste voor de kinderen Israëls!"*
 NBV: *"De Heer brult vanaf de Sion, Hij gromt vanuit Jeruzalem, zodat hemel en aarde beven. Maar voor Zijn volk is de Heer een toevlucht, Israël biedt Hij bescherming!"*
 HB: *"De Here brult uit Sion en laat Zijn stem in Jeruzalem weerklinken zodat de hemel en de aarde beven. Maar voor Zijn volk Israël zal de Here een toevluchtsoord zijn, een veilige vesting!"*
 BB: *"De Heer zal als een Leeuw brullen vanuit Jeruzalem, zodat de hemel en de aarde beven! Maar Zijn eigen volk zal bij Hem zo veilig zijn als in een schuilplaats!"*
 HSV: *"De Here zal vanaf Sion brullen als een leeuw, vanuit Jeruzalem zal Hij Zijn stem laten klinken, zodat hemel en aarde zullen beven. Maar de Here is een toevlucht voor Zijn volk en een vesting voor de Israëlieten!"*

Bahasa Indonesia: *"Dan Tuhan menggemuruh dari Sion dan dari Yerusalem, Dia mengumandangkan suara-Nya, maka langit dan bumi berguncang, tetapi Tuhan adalah tempat perlindungan bagi umat-Nya, dan kubu pertahanan bagi keturunan Israel!"*

Voor de g'ddelozen zal het een verschrikkelijke dag zijn. Dan zal de Eeuwige brullen vanaf de Tziyon [Sion] in Jeruzalem. Op die dag zal Zijn stem voor de g'ddelozen verschrikkelijk en angstaanjagend zijn als het gebrul van een leeuw, hetgeen de Eeuwige ook aan de profeet Amos liet zien in een visioen: *"De Heer brult als een leeuw vanuit Sion, vanuit Jeruzalem!"* (עֲמוֹס Amos 1:2, Groot Nieuws Bijbel). Herziene Statenvertaling: *"De Here zal vanaf Sion brullen als een leeuw, vanuit Jeruzalem zal Hij Zijn stem laten klinken!"* **Bahasa Indonesia:** *"Tuhan akan menggemuruh dari Sion dan mengeluarkan suara-Nya dari Yerusalem!"* De profeet Jeremia gebruikte precies dezelfde bewoording: *"De Heer zal brullen als een leeuw! Vanuit Zijn heilige huis in de hemel zal Hij luid brullen tegen Jeruzalem, de plaats waar Hij woont. Hij zal schreeuwen als iemand die in de druivenpers de druiven trapt! Hij zal roepen*

tegen alle bewoners van de aarde! Het geluid van Zijn stem zal over de hele aarde te horen zijn. Want de Heer begint een rechtszaak tegen de volken. Hij zal iedereen doden die zich niets van Hem aantrekken!” (יִרְמְיָהוּ Yir'm'yahu [Jeremia] 25:30-31, BasisBijbel). **Bahasa Indonesia:** “Tuhan akan menghardik dari tempat tinggi, dan memperdengarkan suara-Nya dari kediaman-Nya yang kudus, Dia akan mengaum kuat dari tempat kediaman-Nya, dengan pekik keras Dia menjawab, seperti orang-orang yang memeras anggur, terhadap seluruh penduduk bumi. Suatu raungan akan menggema sampai ke ujung-ujung bumi, karena Tuhan akan menuntut bangsa-bangsa, Dia akan masuk ke dalam penghakiman dengan semua manusia. Dia akan menyerahkan orang-orang fasik kepada pedang, firman Tuhan!”

Jesaja beschreef dit tafereel eveneens, maar met andere woorden: “Er klinkt tumult in de stad, een luide stem uit de tempel! Het is de stem van de Heer, die Zijn vijanden vergeldt naar hun daden!” (יֵשַׁעְיָהוּ Yeshayahu [Jesaja] 66:6, NBV). Het Boek: “Wat is dat voor een opschudding in de stad? Wat komt daar voor een vreselijk lawaai uit de tempel? Het is de stem van de Here, die vergelding over Zijn vijanden brengt!” **Bahasa Indonesia:** “Ada suara kegemparan dari kota, suara dari tempat suci, suara Tuhan, yang sedang membalaskan ganjaran kepada musuh-musuh-Nya!” De stem van de Eeuwige zal de oren doen tuiten van diegenen, die onverzoenlijke vijanden blijven van G'ds koninkrijk, en hen zo'n schrik aanjagen, die zelfs de hemel en de aarde in ontsteltenis zal brengen op die grote dag, maar voor de rechtvaardigen zal het een blijde dag zijn, want de Eeuwige zal voor Zijn volk de toevlucht zijn zoals de psalmist schreef: “G'd is voor ons een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp in de nood!” (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 46:2, NBV). Het Boek: “Bij G'd vinden wij bescherming, Hij is onze kracht. In de moeilijkste omstandigheden bleek steeds weer dat Hij ons te hulp komt!” **Bahasa Indonesia:** “Elohim adalah tempat perlindungan dan kekuatan bagi kita, sebagai penolong dalam kesesakan sangat terbukti!”

Vers 17:

NBG: “En gij zult weten, dat Ik, de Here, uw G'd ben, die woon op Sion, Mijn heilige berg, en Jeruzalem zal een heiligdom zijn, en vreemdelingen zullen er niet meer doortrekken!”

NBV: “Dan zullen jullie inzien dat Ik, de Heer, jullie G'd, woon op de Sion, Mijn heilige berg. Jeruzalem zal een heilige stad zijn; vreemden zullen er niet meer binnengaan.

BGT: “Ze zullen weten dat de Heer hun G'd is. Hij woont op de heilige berg Sion. En Jeruzalem zal weer een heilige stad zijn. Andere volken zullen daar niet meer komen!”

HB: “Dan zult u eindelijk weten dat Ik, de Here, uw G'd ben en Mijn woonplaats is gevestigd op Sion, Mijn heilige berg. Jeruzalem zal heilige grond zijn waarover geen vreemde legers meer zullen trekken!”

GNB: “Hij zegt: Israëel, je zult weten, dat Ik, de Heer, je G'd ben. Ik zal wonen op de heilige berg Sion, Jeruzalem zal Mijn heiligdom zijn, geen vreemdeling komt er meer binnen!”

BB: “De Heer zegt: Jullie zullen beseffen, dat Ik jullie Heer en G'd ben die op de heilige berg Sion woont. Jeruzalem zal Mijn heiligdom zijn. Er zullen geen vreemdelingen meer naar binnen mogen!”

Bahasa Indonesia: “Dan kamu akan mengetahui bahwa Akulah, Tuhan, Elohimmu, yang berdiam di Sion, gunung-Ku yang kudus, dan Yerusalem akan menjadi yang kudus, dan orang-orang asing tidak akan melewatinya lagi!”

Dat de berg Tziyon [Sion] in Jeruzalem G'ds heilige berg is heeft de profeet reeds eerder vermeld in G'ds nadrukkelijke waarschuwing, dat de oprukkende legers van de Antichrist voor de poorten van Jeruzalem zullen verschijnen: “Blaas de ramshoorn op de Sion, blaas alarm op Mijn heilige berg! Laat alle inwoners van het land beven van ontzetting: de dag van de Heer komt! Hij is nabij!” (יּוֹאֵל Yo'el [Joël] 2:1, NBV). BasisBijbel: “Blaas op de ramshoorn in Jeruzalem! Sla alarm op Mijn heilige berg Sion! Laten de bewoners van het land beven van angst, want de dag van G'ds straf komt eraan!” **Bahasa Indonesia:** “Tiuplah sangkakala di Sion dan kumandangkanlah tanda peringatan di atas gunung kudus-Ku! Biarlah gemetar

seluruh penduduk negeri, karena sedang datang hari Tuhan, sebab, ia sudah Dekat!" De legerscharen van de Antichrist zullen vele verdedigers van Jeruzalem met ongekende wreedheid afslachten, maar dan opeens grijpt de Eeuwige in als zij in hun benauwdheid Zijn naam aanroepen: "Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept, ontkomen: op de Sion in Jeruzalem, is een toevlucht te vinden, zoals de Heer heeft beloofd; ieder die Hij roept zal worden gered!" (יֹאֵל Yo'el [Joël] 3:5, NBV). **Bahasa Indonesia:** "Dan akan terjadi, setiap orang yang berseru kepada Nama Tuhan, akan diselamatkan; karena di gunung Sion dan di Yerusalem akan terjadi keselamatan, sebagaimana yang Tuhan firmankan, dan dari yang tersisa yang sedang Tuhan panggill!"

En nu zegt de Eeuwige dat Hij daarna weer op de berg Tziyon [Sion] in Jeruzalem zal wonen: "Dit zeg Ik, de Heer: Ik keer terug naar de berg Sion. Ik zal weer wonen binnen de muren van Jeruzalem. Jeruzalem zal genoemd worden Trouwe Stad en Mijn berg Heilige Berg!" (זְכַרְיָה Zechar'ya [Zacharia] 8:3, Groot Nieuws Bijbel). **Bahasa Indonesia:** "Beginilah Tuhan Tsebaot berfirman: Aku telah kembali kepada Sion dan akan tinggal di tengah-tengah Yerusalem. Dan Yerusalem akan disebut: Kota Kebenaran, dan gunung Tuhan semesta alam: Gunung Kudus!" Dit heugelijke feit wordt ook de psalmist bezongen: "De Heer heeft Sion verkozen en als woonplaats begeerd: Dit is, voor altijd, Mijn rustplaats, hier verlang Ik te wonen!" (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 132:13-14, NBV). **Bahasa Indonesia:** "Sebab Tuhan telah memilih Sion, Dia telah mendambakannya untuk menjadi tempat kediaman bagi-Nya: Inilah tempat perhentian-Ku sampai selama-selamanya, Aku akan tinggal di sini, karena Aku menghendaknya!"

In vers 17 van Joël 4 wordt de Tziyon [Sion] door HaShem Zijn heilige berg genoemd en Yerushalayim [Jeruzalem] Zijn heilige stad, Zijn heilighdom omdat Hijzelf heilig is en Hij voegt eraan toe, dat daar geen vreemdeling meer naar binnen mag, d.w.z. niemand, die onrein is en niet besneden van hart. Jesaja schreef hierover: "Ontwaak, ontwaak, Sion, en bekleed je met je kracht! Bekleed je met je pronkgewaad, Jeruzalem, heilige stad. Nooit meer zul je worden betreden door wie onbesneden is, of onrein!" (יֵשַׁעְיָהוּ Yeshayahu [Jesaja] 52:1, NBV). Het Boek: "Word wakker, word wakker, Jeruzalem en bekleed u met de kracht van G'd. Doe uw mooiste kleren aan, o Sion, heilige Stad, want wie onbesneden of onrein is zal niet langer door uw poorten naar binnen komen!" **Bahasa Indonesia:** "Bangunlah! Bangunlah! Kenakanlah kekuatanmu, hai Sion, kenakanlah jubahmu yang indah, hai Yerusalem, kota yang kudus! Sebab tidak akan pernah lagi datang kepadamu orang-orang yang tidak bersunat dan yang najis!"

De gelovigen uit de volken, zij, die niet van geboorte Joods zijn en die dus ook niet in het vlees, maar wel in het hart besneden zijn en de Tora naleven, zijn wel rein en worden door de Eeuwige niet meer als "vreemdelingen" en "onbesnedenen" beschouwd, want zij zijn geënt op de Edele Olijfbloom en maken deel uit van G'ds volk Israël. Sha'ul [Paulus] heeft immers geschreven: "Als dan een onbesneden de verordeningen van de Wet in acht neemt, zal zijn onbesneden zijn dan niet tot besnijdenis gerekend worden?" (Romeinen 2:26, Herziene Statenvertaling). Groot Nieuws Bijbel: "Als iemand die niet besneden is, zich houdt aan de voorschriften van de Wet, zal hij voor G'd zeker gelden als iemand die wel besneden is!" **Bahasa Indonesia:** "Oleh karena itu, jika yang bukan sunat dapat memelihara peraturan peraturan torat, tidakkah yang bukan sunat itu akan diperhitungkan sebagai sunat?!"

Toch opgelet! Paulus heeft het hier niet over christenen die denken vrij te zijn van de Wet, maar over niet-joodse gelovigen, die G'ds Wet, de Tora naleven en Zijn geboden en inzettingen in acht nemen! Datzelfde zag ook Yochanan [Johannes] in zijn visioen over het nieuwe Jeruzalem: "Zalig zijn zij, die Zijn geboden doen, zodat zij recht mogen hebben op de Boom des Levens, en opdat zij door de poorten de stad mogen binnengaan. [...] Al wat onrein is zal er niet inkomen, en ook niemand die zich bezig-houdt met gruwelen en leugens, maar alleen zij, die geschreven zijn in het Boek des Levens van het Lam!" (חִזְיוֹן Chizayon [Openbaring] 22:14 en 21:27, Herziene Statenvertaling). **Bahasa Indonesia:** "Berbahagialah mereka yang melakukan perintah-perintah-Nya, sehingga otoritas mereka akan ada atas pohon kehidupan, dan mereka boleh masuk ke dalam kota itu melalui pintu gerbang. [...] Dan setiap yang najis dan yang melakukan kekejian dan dusta, sekali kali tidak akan masuk ke dalamnya, kecuali mereka yang tertulis dalam Kitab Kehidupan Anak Domba!"

Vers 18:

- NBG: *"Te dien dage zal het geschieden, dat de bergen van jonge wijn zullen druipen en de heuvelen van melk zullen vloeien en alle beken van Juda van water zullen stromen; een bron zal ontspringen uit het huis des Heren en zal het dal van Sittim drenken!"*
- NBV: *"Dan, in die tijd, zal de wijn van de bergen druipen en de melk van de heuvels vloeien; alle waterstromen van Juda zullen bruisen, en in het huis van de Heer ontspringt een bron die zelfs het droogste woestijndal bevoelt!"*
- BGT: *"Dan zullen er op de bergen weer wijngaarden vol met druiven zijn. Het vee zal meer dan genoeg melk geven. En in de rivieren van Juda zal weer water stromen. Vanuit de tempel van de Heer zal een rivier gaan stromen, die zelfs het droogste dal weer groen zal maken!"*
- HB: *"Dan zal jonge wijn van de bergen druipen en melk van de heuvels vloeien. De droge beekbeddingen van Juda zullen weer boordevol water staan en er zal een bron ontspringen in de tempel van de Here om het dal van Sittim van water te voorzien!"*

Bahasa Indonesia: *"Dan akan terjadi, bahwa pada hari itu gunung-gunung akan meneteskan anggur manis, dan bukit-bukit akan mengalirkan susu, dan palung-palung di Yehuda akan mengalirkan air, dan akan timbul mata air dari bait Tuhan, dan akan mengairi wadi lembah Sittim!"*

De belofte, waarmee Joël deze profetie met de woorden "te dien dage" dateert, zal worden vervuld in het Duizendjarig Vrederijk. Hij beschrijft de overvloed van de wijngaarden op de hooggelegen berghellingen en de overvloed van melkgevend vee in de weiden op de lager gelegen heuvels. De beken van Judea zullen van water stromen om de akkers en plantages vruchtbaar te maken, zodat het land weer zal zijn als de hof van Eden zoals beschreven door de psalmist: *"U zorgt dat de aarde vruchtbaar is, want Uw rivieren zijn vol water. Daardoor kan er koren groeien, ja, zo kan alles groeien. U laat het regenen op de velden. De regen komt diep in de grond en maakt de harde aarde zacht. Zo kunnen jonge planten groeien. U zorgt voor een goede oogst, het hele jaar door. Overal is meer dan genoeg. Zelfs de woestijnen worden groen. Op de velden eten schapen gras, en in de dalen groeit het koren!"* (תהלים Tehilim [Psalmen] 65:10-14, Bijbel in gewone Taal). **Bahasa Indonesia:** *"Engkau melawat bumi dan melimpahnya, Engkau memperkayanya dengan limpah, sungai Elohim penuh air, Engkau menyediakan biji-bijiannya, karena dengan cara inilah Engkau telah mempersiapkannya. Engkau mengisi alur-alurnya dengan air, Engkau memperdalam aluralurnya; Engkau menggemburkannya dengan hujan; Engkau memberkati tunas-tunasnya. Engkau memahkotai tahun dengan kebaikan-Mu, jejak-jejak-Mu bertaburan dengan kelimpahan. Padang-padang rumput di belantara menitikkan embun, dan bukit-bukit berikatpinggangan sukacita. Padang rumput berselimutkan kawanan ternak, lembah-lembah tertutup gandum!"*

De bron van al deze overvloed is in de tempel te Jeruzalem, waar de stroom ontspringt, zoals de Eeuwige aan de profeet Ezechiël liet zien in een visioen: *"Ik zag water van onder de ingang van de tempel wegstromen in oostelijke richting. Het water liep rechts langs de zuidkant van het altaar naar beneden. Hij bracht mij daarna via de noordelijke poort buiten de muur en leidde mij naar de oostelijke poort, waar ik het water zag opborrelen aan de zuidkant van de oostelijke poort. [...] Hij zei mij te onthouden wat ik had gezien en nam mij mee terug langs de oever. Toen ik aan de oever terugkwam, zag ik aan beide zijden van de stroom talloze bomen staan! Hij vertelde mij toen: Deze rivier stroomt in oostelijke richting door de woestijn en door het Jordaandal naar de Dode Zee, waar het het zoute water zal genezen en weer fris en helder zal maken. Alles wat met het water van deze rivier in aanraking komt, zal leven. De Dode Zee zal wemelen van vis, omdat haar water weer zuiver zal zijn. Waar dit water ook stroomt, zal het leven brengen. [...] Langs de rivieroeveren zullen allerlei soorten vruchtbomen groeien. De bladeren zullen nooit verdorren en afvallen. Er zullen altijd vruchten aan zitten. Elke maand zal er een nieuwe oogst zijn, zonder ook maar*

één misoogst! Want de bomen krijgen voortdurend water van de rivier die in de tempel zijn bron heeft. Het fruit zal als voedsel dienen en de bladeren zullen geneeskrachtig zijn!” (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 47:1-2, 6-9 en 12, Het Boek). **Bahasa Indonesia:** “Dandia membawa aku kembali ke pintu bait itu. Dan tampaklah, ada air keluar dari bawah ambang pintu bait yang menghadap ke timur. Sebab muka bait itu menghadap ke arah timur, dan air itu turun dari bawah sebelah kanan bait, di bagian selatan mezbah. Dan dia menuntun aku keluar melalui jalan gerbang utara, dan membawa aku ke sekeliling jalan di sebelah luar gerbang luar yang menghadap ke timur. Dan tampaklah air itu menetes keluar dari sisi sebelah kanan. [...] Dan dia berkata kepadaku: Sudahkah engkau melihat, hai anak manusia? Dan dia menuntun aku serta mengembalikan aku ke tepi arus deras itu. Ketika aku kembali, tampaklah, di tepi arus deras itu ada banyak pohon, di sebelah sini dan di sebelah sana. Dan dia berkata kepadaku: Air ini mengalir ke pusaran sebelah timur dan turun ke Araba, dan bermuara di laut, yang dialirkan ke laut, dan air itu disegarkan. Dan akan terjadi, setiap makhluk yang hidup, yang berkeriapan di setiap tempat, ke tempat dua arus deras itu mengalir, makhluk itu akan hidup. Dan di sana akan ada banyak sekali ikan, karena aliran air itu mengalir ke sana. Dan mereka akan disembuhkan, dan ke mana saja aliran arus itu mengalir, di sana semuanya akan hidup. [...] Dan semua pohon sumber makanan akan tumbuh di kedua tepi sungai itu, daun-daunnya tidak akan layu, dan buah-buahannya tidak akan gagal; pohon itu akan menghasilkan buahnya pada musimnya, karena airnya keluar dari tempat kudus. Dan buahnya akan menjadi makanan dan daunnya menjadi obat!”

De rivier in het toekomstvisioen van Ezechiël vertoont opmerkelijke overeenkomsten met de rivier die Yochanan [Johannes] in zijn visioen over het nieuwe Jeruzalem te zien kreeg: “De engel liet me ook een rivier zien met water dat eeuwig leven geeft. Het water was zo helder als kristal. Het stroomde uit de troon van G'd en van het Lam, dwars door de stad. Aan beide kanten van de rivier stond een boom die eeuwig leven geeft. Die bomen gaven elk jaar twaalf keer vruchten, elke maand een keer. En hun bladeren konden mensen genezen!” (חזיון Chizayon [Openbaring] 22:1-2, Bijbel in gewone Taal). **Bahasa Indonesia:** “Dandia menunjukkan kepadaku sungai air kehidupan yang murni, jernih seperti kristal, yang keluar dari takhta Elohim dan Anak Domba, di tengah-tengah jalan rayanya. Dan di sisi sini juga di sisi sana sungai itu, ada pohon kehidupan yang menghasilkan dua belas buah-buahan berdasarkan bulan, yang setiap bulan menghasilkan satu buahnya, dan daun-daun pohon itu untuk penyembuhan bangsa-bangsa!”

Vers 19:

- NBG: “Egypte zal tot een woestenij worden, en Edom tot een woeste wildernis, vanwege het geweld de kinderen van Juda aangedaan, in wier land zij onschuldig bloed hebben vergoten!”
- NBV: “Maar Egypte wordt een woestenij en Edom een kale woestijn, om hun misdaden tegen Juda, om het onschuldig bloed dat ze daar hebben vergoten.
- BB: “Egypte zal verwoest worden. Edom zal veranderen in een wildernis. Dat is hun Straf voor wat ze Juda hebben aangedaan. Want ze hebben in Juda onschuldige mensen gedood!”
- BGT: “Maar Egypte zal verwoest worden, en Edom zal een droge woestijn worden. Want hun inwoners hebben Juda aangevallen en onschuldige mensen gedood!”
- GNB: “Egypte wordt een woestijn, Edom een dor en woest gebied, want ze hebben Juda overweldigd en er onschuldig bloed vergoten. Zo wreek Ik dat bloed, zo straf Ik de schuldigen!”

Bahasa Indonesia: “Mesir akan menjadi ketandusan dan Edom akan menjadi padang gurun yang gersang, oleh karena kejahatan terhadap keturunan Yehuda, ketika mereka menumpahkan darah orang yang tidak bersalah di negeri mereka!”

Na de volstrekking van het vonnis over hun bewoners worden hier de beide landen Egypte en Edom apart genoemd, en dat is uitzonderlijk, want blijkbaar worden hier niet alleen de mensen gestraft, die daar woonden, maar ook de landen zelf! Egypte, waar de Israëlieten eeuwenlang in slavernij werden onderdrukt en dat zich na een vrij lange periode van relatief

vreedschappelijke betrekkingen in de nabije toekomst weer tegen Israël zal keren, en Edom, het zuidelijke deel van Jordanië, dat in Bijbelse tijden een diepgewortelde vijandschap tegen Israël koesterde en de Joden blijkbaar in hun eigen land opnieuw zal aanvallen en massaal op brute wijze zal afslachten. Deze beide landen zullen daarom volledig verwoest worden en veranderen in een kale wildernis, die nooit meer te bewonen is.

De straf voor Egypte: Dat Egypte zal veranderen in een verlaten woestenij vinden wij ook terug in de profetie van Ezechiël, waarbij ik nogmaals erop wil wijzen, dat ook hier weer sprake is van een dubbele profetie met een voorvervulling, die vele eeuwen geleden al heeft plaatsgevonden, alsook met de eindvervulling, waar Joël het over heeft: *"Egypte zal een verlaten woestenij worden en de Egyptenaren zullen weten dat Ik, de Here, dat heb gedaan!"* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 29:9, Het Boek). **Bahasa Indonesia:** *"Dan tanah Mesir akan menjadi sebuah kesunyian dan sebuah reruntuhan, dan mereka akan mengetahui bahwa Akulah Tuhan!"* Datzelfde geldt ook voor Edom.

De straf voor Edom: *"Dit zegt de Heer: Ik zal Edom straffen! Mens en dier zal Ik er doden. Ik zal Edom vanaf Teman in het noorden tot aan Dedan in het zuiden verwoesten. Alle bewoners zullen worden gedood. Ik zal hiervoor Mijn volk Israël gebruiken: Israël zal voor Mij Edom zijn verdiende straf geven. Edom zal merken hoe zwaar Mijn straf is voor wat het heeft gedaan, zegt de Heer!"* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 25:12-14, BasisBijbel). **Bahasa Indonesia:** *"Beginilah Tuhan Elohim berfirman: Karena Edom telah bertindak dengan membalas dendam terhadap keluarga Yehuda, mereka sangat bersalah, dan terus menuntut balas pada mereka. Karena itu, beginilah Tuhan Elohim berfirman: Aku akan mengacungkan tangan-Ku ke atas Edom dan akan membinasakan dari padanya manusia dan binatang. Lalu Aku akan membuatnya menjadi reruntuhan, mulai dari Teman bahkan sampai ke Dedan mereka akan berjatuh oleh karena pedang. Dan Aku akan menaruh pembalasan-Ku atas Edom dengan tangan umat-Ku Israel. Dan mereka akan melakukannya di Edom sesuai dengan murka-Ku. Dan mereka akan mengetahui pembalasan-Ku, demikianlah firman Tuhan Elohim!"* - *"De Heer sprak opnieuw tegen mij. Hij zei: Mensenkind, kijk in de richting van het land Edom, en waarschuw de mensen die daar wonen. Zeg tegen hen: Dit zegt G'd, de Heer: Ik zal jullie straffen, inwoners van Edom! Ik ga jullie land veranderen in een woestijn, een plek waar niemand woont. Jullie steden zal Ik totaal verwoesten. Dan zullen jullie begrijpen dat Ik de Heer ben. Jullie zijn altijd vijanden geweest van de Israëlieten. [...] Luister, inwoners van Edom! Dit is wat Ik, de Heer, tegen jullie zeg: Ik ga jullie hele land totaal verwoesten! [...] Het hele land Edom zal veranderen in een woestijn, een gebied waar niemand woont. Dan zullen jullie begrijpen dat Ik de Heer ben!"* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 35:1-5a, 12-14a en 15, Bijbel in gewone Taal). **Bahasa Indonesia:** *"Dandatanglah Firman Tuhan Elohim kepadaku, yang mengatakan: Hai anak manusia, arahkanlah wajahmu ke gunung Seir, dan bernubuatlah terhadapnya. Dan engkau harus mengatakan kepadanya: Beginilah Tuhan Elohim berfirman: Lihatlah, Akulah lawanmu, hai gunung Seir, dan Aku akan mengacungkan tangan-Ku melawan engkau, dan Aku akan menjadikan engkau reruntuhan dan kesunyian. Aku akan menaruh kesunyian pada kota-kotamu, dan engkau akan menjadi reruntuhan. Dan engkau akan mengetahui bahwa Akulah Tuhan Elohim. Sebab, bagimu akan ada permusuhan yang tiada akhir! [...] Dan engkau akan mengetahui bahwa Akulah Tuhan Elohim. Aku telah mendengar segala penghinaanmu yang telah engkau ucapkan terhadap gunung-gunung Israel dengan mengatakan: Hancur! Mereka telah diserahkan kepada kita sebagai makanan! Dan engkau telah membesarkan diri dengan mulutmu melawan Aku, dan memperbanyak kata-katamu melawan Aku; Aku sudah mendengarnya. Beginilah Tuhan Elohim berfirman: Ketika seluruh bumi bersukacita, Aku akan menjadikan engkau reruntuhan. [...] Engkau akan menjadi reruntuhan, hai gunung Seir dan seluruh Edom, semuanya! Dan mereka akan mengetahui bahwa Akulah Tuhan Elohim!"*

De profeet Jesaja legt uit hoe het hele land Edom in een woestijn zal veranderen en voor altijd onbewoond zal blijven: *"Want het is de dag van de wraak, het jaar van vergelding voor wat Edom Israël heeft aangedaan. De rivieren van Edom zullen gevuld zijn met brandende pek en de grond zal met vuur zijn bedekt. Deze berechting van Edom zal nooit eindigen. De rook zal blijven opstijgen. Het land zal van generatie op generatie verlaten blijven liggen, nooit meer zal zich daar meer iemand vestigen!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 34:8-10, Het

Boek). Bijbel in gewone Taal: *"Want de Heer is woedend. Hij zal Zijn vijanden straffen, Hij zal ze verslaan! Zo verdedigt Hij Jeruzalem. Het land Edom zal lijken op een grote oven. Zelfs aarde en water zullen in brand staan. Het land zal dag en nacht branden, en voortdurend komt er rook omhoog. Dan kan er niemand meer in Edom wonen. Niemand zal er ooit nog doorheen reizen!"* **Bahasa Indonesia:** *"Sebab hari pembalasan ada pada Tuhan, tahun-tahun ganjaran karena perkara Sion. Dan aliran-aliran sungai, akan dibalikkan ke hulu, dan debu, ke batu belerang, dan tanahnya akan menjadi bubungan yang menyala. Malam dan siang ia tidak akan menjadi padam, asapnya akan naik selamanya. Dari generasi ke generasi negeri itu menjadi reruntuhan selamanya, selamanya tidak seorang pun akan melewatinya!"*

Nooit heeft zich zulk een grote omvangrijke ramp in Jordanië voltrokken gedurende de gehele geschiedenis! Nooit heeft het hele zuiden van Jordanië dermate in brand gestaan dat zelfs de rivieren in lichterlaaie waren en niet geblust konden worden. Deze profetie is tot op heden nog nooit vervuld en moet dus nog uitkomen, want het land bleef door de eeuwen heen altijd bewoond, terwijl de profeet zegt, dat zich daar nooit meer iemand zal vestigen en er zelfs niemand meer doorheen zal reizen. Op dit moment lijkt dit moeilijk te bevatten, want traditioneel is dit het gebied van vreedzame bedoeïenenstammen, terwijl de overwegend Palestijnse bevolking in het noordelijke deel van Jordanië woonachtig is. Ik ga er dus van uit dat er in de nabije toekomst het een en ander zal gaan veranderen in de samenstelling van de bevolking in het zuiden en in de officiële houding van Jordanië ten opzichte van Israël.

Vers 20 en 21:

NBG: *"Maar Juda zal blijven tot in eeuwigheid, en Jeruzalem van geslacht tot geslacht! En Ik zal hun bloed onschuldig verklaren, dat Ik niet onschuldig verklaard had! En de Here zal blijven wonen op Sion!"*

BB: *"Maar Juda zal eeuwig blijven bestaan. Jeruzalem zal door alle eeuwen heen blijven bestaan. Ik zal de bewoners onschuldig verklaren, ook al waren ze schuldig. Ik, de Heer, zal op de berg Sion wonen, in Jeruzalem!"*

BGT: *"De Heer zal de daders straffen. Hij zal ze zeker straffen! Maar in Juda zullen altijd mensen wonen, en Jeruzalem zal altijd blijven bestaan. Want de Heer zal daar wonen op de berg Sion!"*

HB: *"Maar Juda zal welvarend zijn tot in eeuwigheid en Jeruzalem zal een bloeiende stad zijn voor altijd. Ik zal de moorden op Mijn volk wreken. Ik zal de onderdrukkers niet ongestraft laten gaan. Want Mijn woonplaats is in Jeruzalem, bij Mijn volk!"*

Bahasa Indonesia: *"Tetapi Yehuda dan Yerusalem akan didiami turun-temurun untuk selamanya. Dan Aku telah membersihkan darah mereka yang belum Aku bersihkan. Dan Tuhan berdiam di Sion!"*

Terwijl Egypte en Edom in een woestenij zullen veranderen zal Juda herrijzen met Jeruzalem als bruisende metropool en residentie van de Koning der koningen. De Eeuwige belooft hier plechtig, dat Juda tot in eeuwigheid zal blijven bestaan als het thuisland van het Joodse volk, terwijl Judea in de huidige wereld beschouwd wordt als door Israël bezet Palestijns gebied. En juist dat vormt voor de Opperste Rechter een van de voornaamste aanklachten tegen de heidense volkeren en hun politieke leiders, waarvoor ze in het Dal van Josafat zullen worden berecht. De Joden daarentegen ontvangen hier in vers 21 collectief vergeving voor al hun zonden na hun aanvaarding van Yeshua als de Messias.

Daarom zegt de Eeuwige: *"Ik zal de bewoners onschuldig verklaren, ook al waren ze schuldig!"* (BasisBijbel). Dat wil dus zeggen dat de Eeuwige al hun zonden zal wegwassen met rein water zoals Hij beloofd heeft: *"Ik zal rein water over u sprengen en gij zult rein worden!"* (יִחְזַקְאֵל Yechez'q'el [Ezechiël] 36:25, NBG). **Bahasa Indonesia:** *"Kemudian Aku akan memercikkan air yang jernih atasmu, dan kamu akan menjadi tahir!"* - *"Op die dag zal er een bron ontspringen waarin de nakomelingen van David en de inwoners van Jeruzalem hun zonde en onreinheid kunnen afwassen!"* (זְכַרְיָה Zechar'ya [Zacharia] 13:1, NBV).

Bahasa Indonesia: *"Pada hari itu akan ada sebuah mata air yang terbuka untuk keturunan Daud dan untuk penduduk Yerusalem, bagi dosa dan kenajisan!"*

Het water des levens, dat hun zonden afwast en hun redding brengt is Yeshua zelf en daarom staat er geschreven: “Vol vreugde zullen jullie water putten uit de bron van de redding! וּשְׂאֲבֹתֶם מַיִם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה Ush'av'tem mayim b'sason mima'ay'nei haYeshu'a!” (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 12:3, NBV). **Bahasa Indonesia:** “Dan kamu menimba air dengan sukacita dari mata air keselamatan!” Amen!

Werner Stauder